

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **K. P.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Smrčkou
sídlem Hvězdova 1716/2, 140 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2021, č. j. KUZL-50736/2021, ve věci přestupku

takto:

I. Rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm ze dne 5. 5. 2021, č. j. MěÚ-RpR/036110/2021, a rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2021, č. j. KUZL-50736/2021, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Davida Smrčky, advokáta se sídlem Hvězdova 1716/2, 140 00 Praha.

Odůvodnění:

1. Spornou otázkou bylo, jestli správní orgány označily žalobce jako provozovatele vozidla v souladu se zákonem.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm (dále jen „městský úřad“) ze dne 5. 5. 2021, č. j. MěÚ-RpR/036110/2021. Městský úřad tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „ZSP“).

3. Přestupek měl žalobce spáchat tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X (dále jen „vozidlo“) v rozporu s § 10 odst. 3 ZSP nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť dne 27. 12. 2020 v 15.43 h na pozemní komunikaci mimo obec Rožnov pod Radhoštěm, Ostravská 307, na silnici č. I/58 ve směru jízdy na Rožnov pod Radhoštěm, kde dopravní značkou „B20a“ stanoví nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h, blíže nezjištěný řidič řídil vozidlo rychlostí nejméně 60 km/h (po odečtu tolerance 3 km/h), tedy překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec nejméně o 10 km/h. Tímto jednáním nezjištěný řidič porušil § 4 písm. c) ZSP a dopustil se jednání, které má znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ZSP. Městský úřad uložil žalobci pokutu 1 700 Kč a paušální náhradu nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.
4. **Žalobce v žalobě** namítal, že nebyl provozovatelem vozidla, tj. nebyl evidován v registru vozidel jako provozovatel. Žalobce se v tom shoduje se správními orgány. Správní orgány však argumentují zneužitím práva a odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 1 As 222/2017-45. Správní orgány tvrdí, že žalobce si sjednal službu „virtuálního provozovatele“ na webové stránce www.virtualniprovozovatel.cz, jejímž cílem je vyhnout se odpovědnosti za spáchané přestupky. Žalobce namítal, že se žádného produktu „virtuálního provozovatele“ neúčastnil, nikdy si jej nesjednal, ani ho nevyužíval. To správní orgány neprokázaly a tato otázka je předmětem sporu. Na trhu existují dvě na sobě zcela nezávislé služby. „Virtuální provozovatel“ se sídlem v Praze 5 nabízí za roční poplatek možnost vyhnout se pokutám. Služba pro sdílení vozidel S. C.!, z. s., se sídlem ve Verneřicích nabízí možnost dát své vozidlo ke sdílení a naopak užívat k jízdě ostatních vozidel členů spolku. Žalobce využil tuto druhou službu, o čemž svědčí skutečnost, že provozovatelem jeho vozidla je S. C.!, z. s., nikoliv V. p. z. s. Žalovaný přitom tvrdí, že žalobce využil první službu, což dovozuje z videozáznamu [videoradary.mp4](#), který pojednává o službě virtuálního provozovatele, dále z videa „P. K. dostal pokutu za výhrůžku soudkyni 30 000 Kč“, které opět popisuje, jak virtuální provozovatel funguje, dále z výtisku internetových stránek www.virtualniprovozovatel.cz, které dokumentují podstatu produktu virtuálního provozovatele, stanov V. p., z. s., ze kterých podle žalovaného vyplývá, že „produkt virtuálního provozovatele je pojmenován jako S. C.!, z. s., který je podle stanov jedním ze zakladatelů spolku a vystupuje vůči orgánům veřejné moci“, přičemž z článku VI stanov spolku V. p., z. s. vyplývá, že každý člen má právo, aby spolek nebo jiná osoba provozoval vozidlo člena. Všechny tyto důkazy jsou však relevantní k produktu „virtuální provozovatel“, nikoliv k produktu „s. c.“. Podle správních orgánů žalobce zneužívá právo, protože využívá služeb V. p., z. s. Žalobce ještě před zahájením správního řízení a v celém jeho průběhu tvrdil, že vozidlo nemá ve své dispozici, neboť ho předal do programu sdílení vozidel. Žalobce vozidlo neprovozuje, nepoužívá, nemanipuluje s ním a dokonce neprovádí ani jeho běžný servis. Žalobce navrhl jako důkaz výpověď zástupce spolku S. C.!, z. s. Žalobce mohl být maximálně odpovědný za přestupek podle § 125c odst. 2 ZSP, protože neznal údaje potřebné k určení totožnosti osoby, která vozidlo řídila, což výslovně uvedl v podání ze dne 16. 2. 2021. Správní orgány nevysvětlily, proč žalobce netrestaly za poslední uvedený přestupek a proč ho potrestaly za přestupek, z jehož spáchání ho uznaly vinným. Pro žalobce by bylo výhodnější trestání za přestupek podle § 125c odst. 2 ZSP.
5. Žalobce dále namítal absenci zavinění u přestupku provozovatele. Podle žalobce není v daném případě možné, protože žalobce není zapsán jako provozovatel vozidla v registru

vozidel. Institut zneužití práva ze své povahy předpokládá úmysl. Pokud dojde k porušení určité právní normy nedbalostí či dokonce bez zavinění, vylučuje to zneužití práva. I v případě přestupku provozovatele mohou správní orgány shledat zavinění (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 241/2019-36).

6. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** upřesnil, že v registru vozidel byly ke dni spáchání přestupku zapsáni jako provozovatel vozidla S. C.!, z. s. a jako vlastník žalobce. Žalobce k výzvě městského úřadu k úhradě určené částky namítal, že správně měla být výzva adresována provozovateli S. C.!, z. s. jako provozovateli vozidla. Ustanovení § 125f odst. 1 ZSP je speciální skutkovou podstatou přestupku, která má aplikační přednost před přestupkem podle § 125c odst. 2 ZSP a navíc § 10 odst. 3 téhož zákona stíhá porušení jiné povinnosti než § 10 odst. 1 ZSP. Žalobce nebyl uznán vinným ze zneužití práva, ale z toho, že nezajistil, aby byly dodržovány na pozemní komunikaci povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená ZSP. Ustanovení § 125f odst. 3 ZSP vylučuje u přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 ZSP zkoumat formu zavinění; k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se zavinění nevyžaduje (srov. rozsudek NSS č. j. 6 As 53/2019-43, podle kterého u provozovatele vozidla jde o objektivní odpovědnost). Žalobcova argumentace rozsudkem NSS č. j. 10 As 241/2019-36 o určení formy zavinění u přestupku provozovatele vozidla je nepřiléhavá. Elementární chybou městského úřadu, respektive žalovaného v odkazovaném případě bylo, že v rozhodnutí o přestupku ve výroku omylem ponechal formu zavinění nedbalostní, aniž by v odůvodnění rozhodnutí tuto skutečnost reflektoval. NSS neakceptoval obranu žalovaného, že šlo o formální chybu v psaní a konstatoval, že správní orgány byly povinny tuto chybu opravit.
7. Ke zneužití práva se žalovaný podrobně vyjádřil v rozhodnutí o odvolání. Žalobce má pravdu, že správní orgány mají za porušení povinnosti trestat provozovatele zapsaného v registru vozidel. Za normálního běžného evidenčního stavu by tomu tak bylo. Případ žalobce je ovšem mimořádný právě tím, že provozovatelem vozidla zapsaným v registru vozidel je zapsaný subjekt, který supljuje delikt ní odpovědnost faktického provozovatele a vlastníka vozidla, kterým je žalobce. Žalobce se snaží navodit dojem, že „virtuální provozovatel“ a provozovatel zapsaný v registru vozidel jsou dva odlišné subjekty. Prostřednictvím důkazů založených do správního spisu v odvolacím řízení však byla prokázána přímá spojitost mezi „v. p.“ a provozovatelem S. C.!, z. s. Jinými slovy mezi oba uvedené subjekty patří rovnítko. Odlišné sídlo je bez významu. V podrobnostech žalovaný citoval z napadeného rozhodnutí. Není náhoda, že si žalobce nechal zapsat v. p. S. C.!, z. s. Žalobce si musel být dobře vědom výhody služby, které virtuální provozovatel na první pohled nabízí a ke změně provozovatele vozidla musel dát subjektu S. C.!, z. s. plnou moc, jinak by k přepisu provozovatele nedošlo. Tvrzená platforma o vzájemném sdílení vozidla žalobce s jinými uživateli je lichá a byla vyvrácena provedenými důkazy. Tyto důkazy rovněž vylučují žalobcovo tvrzení, že žalobce s vozidlem nedisponuje a není mu znám „osud“ vozidla v silničním provozu. Ze stanov založených do správního spisu v odvolacím řízení naopak vyplývá, že virtuální provozovatel vozidlem nedisponuje a vozidlo zůstává po přepisu ve výlučném užívání a vlastnictví skutečného provozovatele vozidla. Ostatně i proto se provozovatel S. C.!, z. s. označuje jako virtuální.
8. Žalovaný ani městský úřad nepotřebovaly osobní výslech osoby zastupující spolek S. C.!, z. s. I kdyby odpovědná osoba tvrdila, že hlavní činností spolku je vzájemné sdílení vozidel a s tím spojená ochrana životního prostředí, je ve spise založena série přímých důkazů, které prokazují skutečné zákulisní praktiky virtuálního provozovatele.

9. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
10. **Soud ze správního spisu** zjistil z výpisu z centrálního registru vozidel, že provozovatelem předmětného vozidla byl od 2. 9. 2020 spolek S. C.!, z. s.
11. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Žalobce zastával právní názor, že provozovatelem vozidla je v daném případě S. C.!, z. s., tedy provozovatel zapsaný v registru silničních evidencí vozidel a ten měl být uznán vinným ze shora popsaného přestupku. Naopak, podle žalovaného skutečným provozovatelem vozidla byl žalobce jako fyzická osoba, protože zápis provozovatele v registru silničních vozidel byl účelový resp. obcházením či zneužitím práva; to měly prokázat videozáznamy M. P. a P. K., výtisky z internetových stránek „virtuálního provozovatele“, stanovy V. p., z. s. a dohoda o znění stanov spolku S. C.!, z. s.
13. Podle § 125f odst. 1 ZSP „provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“
14. Podle § 2 písm. b) ZSP „provozovatel vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu nebo obdobné evidenci jiného státu.“
15. Pojem provozovatele je založen na evidenčním principu. K tomuto právnímu závěru opakovaně dospěly správní soudy. Není právně významné, kdo je vlastníkem vozidla podle soukromého práva, ani kdo je vlastníkem zapsaným v registru silničních vozidel. Právně významná je pouze skutečnost, kdo je zapsán jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel. Pouze tomuto provozovateli lze přičítat odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 ZSP (viz rozsudek NSS č. j. 1 As 318/2018-41, č. 3917/2019 Sb. NSS).
16. Subjekt přestupku podle § 125f odst. 1 ZSP je speciální a může jím být pouze zapsaný provozovatel vozidla (viz rozsudek NSS č. j. 5 As 243/2016-35). Případné zneužití práva, obcházení zákona či účelový zápis provozovatele vozidla na uvedených závěrech v posuzované věci nemůže nic změnit.
17. Pokud by zákonodárce zamýšlel ve věcech jako je posuzovaná věc vyloučit evidenční pojetí provozovatele vozidla, učinil by tak.
18. Ke stejným právním závěrům jako v posuzované věci dospěl NSS v usnesení č. j. 7 As 11/2022-17, Krajský soud v Ostravě v rozsudcích č. j. 20 A 5/2021-33 a č. j. 18 A 22/2021-35, Krajský soud v Plzni v rozsudku č. j. 62 A 2/2022-31 a Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 33 A 30/2019-76, na které zdejší soud pro stručnost odkazuje.
19. Soudy nepřisvědčily správním orgánům v jejich argumentaci právním závěrem v rozsudku NSS č. j. 1 As 222/2017-45, že pokud je zápis provozovatele vozidla v registru silničních vozidel důsledkem snahy vyhnout se delikt ní odpovědnosti, nepřihlédne se k němu. Soudy poukázaly na to, že v odkazované věci šlo o jiný skutkový stav. V registru silničních

vozidel byl zapsaný jako provozovatel vozidla předcházející vlastník, který vozidlo prodal. Proto nebylo možné aplikovat mechanicky tento dílčí závěr na zcela jiný skutkový stav.

20. Závěrem soud konstatuje, že městský úřad a žalovaný v rozporu se zněním zákona a jeho výkladem podle rozsudku NSS č. j. 1 As 318/2018-41 zcela pominul evidenční pojetí provozovatele vozidla a považoval za něj žalobce.
21. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazoval na institut zneužití práva a judikaturu k jeho výkladu, jmenovitě na rozsudek NSS č. j. 1 Afs 107/2004-48. NSS však v usnesení č. j. 7 As 11/2022-17, kterým odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost jiného žalovaného ve skutkově shodném případě jako v posuzované věci, v bodě 9 dospěl k závěru, že z něj nevyplývá jednoznačná opora pro výklad stěžovatele o zneužití práva.
22. V dané procesní situaci se soud nezabýval dalšími žalobními námitkami.
23. Městský úřad a žalovaný pominutím evidenčního principu provozovatele vozidla způsobili nezákonnost napadeného rozhodnutí; tuto klíčovou právní otázku posoudily nesprávně. Proto soud napadená rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
24. Soud přiznal úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. V řízení o žalobě byl žalobce zastoupen advokátem. Soud zjistil ze spisu, že advokát učinil ve věci dva úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a podání žaloby, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 6 800 Kč. Soud přiznal úspěšnému žalobci dále náhradu zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč. Celkem je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám advokáta náklady řízení ve výši 9 800 Kč do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 28. února 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

